

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę.

Sprawdź, czy kod na naklejce to
M-100.

Jeżeli tak – przyklej naklejkę.
Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

Egzamin maturalny

Formuła 2023

JĘZYK UKRAIŃSKI

Poziom podstawowy

Symbol arkusza

MMUU-P0-100-2605

DATA: **21 maja 2026 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **9:00**

CZAS TRWANIA: **210 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **50**

Przed rozpoczęciem pracy z arkuszem egzaminacyjnym

1. Sprawdź, czy nauczyciel przekazał Ci **właściwy arkusz egzaminacyjny**, tj. arkusz we **właściwej formule**, z **właściwego przedmiotu** na **właściwym poziomie**.
2. Jeżeli przekazano Ci **niewłaściwy** arkusz – natychmiast zgłoś to nauczycielowi. Nie rozrywaj banderol.
3. Jeżeli przekazano Ci **właściwy** arkusz – rozerwij banderole po otrzymaniu takiego polecenia od nauczyciela. Zapoznaj się z instrukcją na stronie 2.

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy ten arkusz egzaminacyjny zawiera 21 stron (zadania 1–14).
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Na pierwszej stronie arkusza oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
3. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. W wyznaczonym miejscu zapisz numer tematu wypracowania wybranego do realizacji.
5. Wypracowanie zapisz w miejscu na to przeznaczonym.
6. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w tabelkach przeznaczonych dla egzaminatora.
Tabelki umieszczone są na marginesie przy każdym zadaniu.
8. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
9. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
10. Możesz korzystać ze słownika języka ukraińskiego.

Lista lektur obowiązkowych w roku szkolnym 2025/2026

Zakres podstawowy

Легенди, вибране;

Замовляння, Голосіння, Веснянки, Купальські пісні, вибране;

Нестор Літописець, *Повість минулих літ (Хрещення Руської землі)*;

Володимир Мономах, *Повчання дітям*;

Думи, *Втеча трьох братів з города Азова, Про Марусю Богуславку*, вибране;

Григорій Сковорода, *Всякому місту звичай і права, Бджола та Шершень, Пісня 12-та (В город не піду багатий)*, вибрані вірші;

Іван Котляревський, *Енеїда* (частини I–IV);

Микола Гоголь, *Тарас Бульба*;

Тарас Шевченко, *Катерина, Причинна, Іван Підкова, Сон, Заповіт, І мертвим, і живим...*, *Мені однаково, Думи мої, думи мої, Лихо мені з вами!*, вибрані вірші;

Іван Нечуй-Левицький, *Кайдашева сім'я*;

Михайло Старицький, *За двома зайцями*;

Іван Франко, *Малий Мирон, Захар Беркут, Мойсей, Каменярі, Тричі мені являлася любов*, вибрані вірші;

Леся Українка, *Лісова пісня, Мій шлях, І ти колись боролась, мов Ізраїль*, вибрані вірші;

Ольга Кобилянська, *В неділю рано зілля копала* (уривки), *Valse melancholique*;

Василь Стефаник, *Камінний хрест*;

Михайло Коцюбинський, *Intermezzo, Тіні забутих предків* (уривки);

Богдан Лепкий, *Вона там є, Журавлі*, вибрані вірші;

Богдан-Ігор Антонич, *Елегія про співучі двері*, вибрані вірші;

Остап Вишня, *Чухраїнци*;

Микола Хвильовий, *Я (Романтика)*;

Валер'ян Підмогильний, *Місто* (уривки, частина I, частина II);

Павло Тичина, *Пам'яті тридцяти, Скорбна мати, Уже світає, а ще імла, О панно Інно*, вибрані вірші;

Улас Самчук, *Марія*;

Василь Симоненко, *Ти знаєш, що ти – людина?, Де зараз ви, кати мого народу?, Є тисячі доріг, Лебеді материнства*, вибрані вірші;

Василь Стус, *У цьому полі, синьому, як льон, Як добре те, що смерті не боюсь я, Ярій, душе, Таборовий зошит* (записи 1–12 та 1984 рік), вибрані вірші;

Ліна Костенко, *Маруся Чурай* (уривки), *Чадра Марусі Богуславки, Доля, Пісенька з варіаціями*, вибрані вірші;

Наталка Сняданко, *Колекція пристрастей, або пригоди молодої українки* (уривки);

Павло Ар'є, *На початку і наприкінці часів* (сцени 1–2, 4–7, 9–11);

Любов Якимчук, *Розкладання, Молитва, Абрикоси у касках*, вибрані вірші.

Zakres rozszerzony

Слово про Ігорів похід;

Мелетій Смотрицький, *Тренос;*

Леся Українка, *Бояриня;*

Володимир Винниченко, *Брехня;*

Олександр Олесь, *З журбою радість обнялась, Айстри*, вибрані вірші;

Павло Тичина, *Золотий гомін;*

Богдан-Ігор Антонич, *Зелена Євангелія;*

Сергій Жадан, *Інтернат;*

Марія Матіос, *Солодка Даруся;*

Юрій Андрухович, два вибрані есе;

Оксана Забужко, *Сестро, сестро* (вибрані оповідання, *Автобіографія*).

Ча́сть 1. Test językowy

Прочытай ува́жно текст, а на́стєпно выконай заданя умещєне под ним. Оповидај **тылко на подставє тексту** і тылко **власнымн словамн** – чыба же в заданнн полєcono іначєж. Удзєлєј тылу оповєдзн, о ілє Цїє попросзоно. Оповєдзн удзєлєј в јєзыку украї́нськнм.

Марїя Хрущак

Навчатнє постї́но: јак, чнм і колн тренуватн мозок?

Вїдомо, що нашї інтелектуальнї здїбностї частково визначаютьсє генетично, частково формуютьсє вихованнєм і середовнщєм, у јакнх мн прожнваємн нашї днтнство та юнїсть. І хоч може вїдатнсь, що цє дуже рїзнї факторн, та з практичнї точки зору мїж ннмн немєє особлнвої рїзннцї, адже мн не можемо вплинутн анї на наше днтнство, анї на генетичнн портрет. У дорослнй вїк мн потрапляємн з уже сформованнмн генетичннмн здїбностямн. Јакнмн б вонн не булн, нам завждн хочетьсє бутн ще розумнїшнмн. Чому так? Так запрограмувала луднну еволуцїя. Інакше наш вїд не внжнв бн.

Хороша новнна в тому, що мозок можна зробнтн спрнтнїшнм незалежно вїд вихованнє чн генетнкн. Свого часу амернканськнй нейробїолог Ерїк Кандел отрнмав Нобелївську премїю за те, що довїв, що розум, інтелект – цє фїзичне, а не психологїчне поняттє. Мозок має цїлком конкретннй фїзичннй вїраз: блнзько 90–100 мїлїардїв нейронїв (нервовнх клїтнн). Кожен нейрон – цє мнїатюрннй комп'ютер. Обмїн інформациєю мїж нейронамн вїдбуваєтьсє за допомоогою електрохїмїчннх снгалїв – імпульсїв, що вннкають мїж нейронамн. І кожного разу, колн мн довїдуємось щось новє, мїж нервовнмн клїтннамн вннкає зв'язок – сннапс. А нейронн, јакї пов'язалнсь мїж собою, об'єднуютьсє в групу та утворюють мережу.

Јакщо кїлькїсть нейронїв у всїх лудєй майже однакова, то кїлькїсть зв'язкїв мїж нейронамн може снльно вїдрїзнятнсь. Вона залежнт вїд того, наскїльки актнвно вн користуетьсє власнм мозком та јакнй обсяг новї інформациї засвоюєте, тобто рївень нашого інтелекту визначає кїлькїсть, розгалужєнїсть та јакїсть нейроннх зв'язкїв. Також саме вїд цього залежнт швндркїсть роботи мозку, здатнїсть оператнвно аналізуватн інформацию, знаходитн нестандартнї рїшеннє, чїткїсть мнслєннє.

Новї нейронн зв'язкн можуть вннкатн впродовж усього нашого жнттє, тому «прокачуватн» мозок можна в будь-јакому вїцї. Јакї ж заняттє розвнвають наш мозок? Вважаєтьсє, що допомагають у цьому гра на музичннх інструментам, внвчєннє іноземннх мов, шахн чн щось на кшталт. Частково так воно і є. Але правнльна вїдповїдь ось јак: єднннй спосїб розумнїшатн – збїльшуватн складнїсть та јакїсть нейроннх зв'язкїв і нейроннх мереж. Будь-јакє новє заняттє дає прирїст знань, а старє – нї, причому досягатн вершнн майстерностї та удосконалюватн навчкн не обов'язково – макснмальннй розвиток мозку вїдбуваєтьсє на початковому етапї навчаннє. Јк вважають сучаснї вчєнї, розумнїшнмн вас робнть будь-јакн новє справа, јакую вн займетьсє пїслє того, јк освоїте те, чн займаєтьсє зараз. Цє стосуєтьсє й іноземннх мов, і грн на музичннх інструментам чн інтелектуальннх ігор.

Можна почннатн з дрїбннць: вдягнїтьсє із закритнмн очнм, поїдтьє на роботу новною дорогою без допомоги навігатора, познайомтьсє з новнмн лудьмн, спробуйте напнсатн вїрш. Чнм бїльше вн будете завантажуватн мозок, тнм легше вн буде переноснтн навантаженнє. Попереджаємн, що спершу мозок не особлнво радїтнме такнм

несподіваним пропозиціям і буде наполягати почати вивчати нове «з понеділка», або переконувати, що у вашому віці вже трохи запізно вивчати японську чи починати грати на скрипці. Якщо ж ви таки переможете – мозок буде вдосконалюватись і не втрачатиме свою ефективність. Не забувайте, що наш мозок є унікальним органом, він не старіє і дуже добре реагує на навантаження. Не важливо скільки вам років, важливо як ви користуєтесь своїм мозком.

www.old.culturalproject.org

1.

0-1-2

Завдання 1. (0-2)

На основі тексту зазнач правильну відповідь. Підкресли П, якщо відповідь правильна, або Н – якщо вона неправильна.

Людський мозок неможливо розвинути в дорослому віці, адже нейронні зв'язки будуються в дитинстві та юності.	П	Н
Все, що ми робимо вперше, розвиває наші інтелектуальні здібності.	П	Н
Потреба людини в розвитку інтелектуальних здібностей допомогла нашому виду вижити.	П	Н

2.

0-1-2-3

Завдання 2. (0-3)

Напиши резюме тексту (40-60 слів).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Завдання 3. (0–2)

Доведи, що цей текст є науково-популярним. Наведи два аргументи.

.....

.....

.....

.....

.....

3.
0–1–2

Завдання 4. (0–1)

Закінчи речення. Зазнач правильну відповідь з-поміж варіантів А–Г.

Слово *прокачувати*, вжите у першому реченні четвертого абзацу, – це

- А. неологізм.
- Б. діалектизм.
- В. сленг.
- Г. науковий термін.

4.
0–1

Завдання 5. (0–1)

На основі тексту поясни, чому старі навички не розвивають мозок так, як нові.

.....

.....

.....

.....

5.
0–1

Завдання 6. (0–1)

У якому значенні вжито слово *орган* в останньому абзаці тексту? Зазнач правильну відповідь з-поміж варіантів А–Г.

- А. Складова частина тваринного або рослинного організму, яка має певну будову і виконує одну або кілька певних функцій.
- Б. Складова частина, деталь різних механізмів, пристроїв.
- В. Установа, що виконує певні функції в галузі державного управління, контролю, нагляду тощо.
- Г. Періодичне видання якої-небудь партії, установи, організації, яке відбиває їх погляди і діяльність.

6.
0–1

Ча́ść 2. Test ze znajomości lektur i kontekstów

7.

0-1-2

Завдання 7. (0–2)

Заповни таблицю. До літературного жанру 1–3 підбери твір української літератури. Впиши відповідну літеру А–Г до таблиці.

№	Літературний жанр	Твір української літератури
1.	Гумореска	
2.	Байка	
3.	Балада	

А. Мойсей

Б. Бджола та Шершень

В. Чухраїнці

Г. Причинна

Завдання 8. (0–1)

Прочитай визначення *гомо советікус* та уривок із твору.

Гомо советікус – це тип людини-конформіста, пристосуванця, адаптанта, який, прийнявши принцип етатистського патерналізму, звик до опіки тоталітарної влади в умовах відсутності приватного життя й не зумів напрацювати власних умінь та навичок автономного буття, прийняття рішень у ситуації самовизначення. Радянська система наполегливо здійснювала селекцію людського матеріалу, відсіюючи мислячих та діяльних, що могли потенційно скласти загрозу для неї. [...] Деперсоналізована, усереднена, не здатна до самовизначення радянська людина, позбавлена індивідуальних цінностей, задогматизована комуністичною ідеєю стала дуже добрим об'єктом маніпуляцій з боку тоталітарної влади.

Марія Братасюк, *Homo sovieticus як соціальний тип людини (за творчістю С. Алексієвич)*, Вісник Львівського університету. Серія філософські науки, www.fs-visnyk.lnu.lviv.ua

Василь Стус

Таборовий зошит

Спроба щоденника в цих умовах – спроба відчайдушна: таких умов, як тут люди не пам'ятають ні з Мордовії, ні на чорних зонах, ні з Сосновки. Одне слово, режим, запропонований у Кучино, сягає поліцейського апогею. Будь-яка апеляція до верховної влади залишається без відповіді, або – найчастіше – загрожує карою. [...]

Одне слово, Москва дала тутешній владі всі повноваження, і хто зберігає ілюзію, що якийсь же закон має регулювати наші стосунки з адміністрацією, – дуже помиляється. Закон повного беззаконня – ось єдиний регулятор наших т. зв. взаємин.

Ніде в таборі не боронили роздягатися до пояса під час прогулянки, – тут боронять і карають, коли хто хоче впіймати кришечку сонця. Обшуки провадяться надзвичайно свавільно: все, що хочуть, відбирають, навіть без акту й без повідомлення. Ми втратили всяке право належати собі, не кажучи про те, щоб мати свої книги, зошити, записи.

www.posestry.eu

На основі наведених текстів та історико-літературного контексту, доведи, що поет Василь Стус був протилежністю *гомо совєтікус*.

8.

0–1

.....

.....

.....

.....

Завдання 9.

Прочитай вірш *Ти знаєш, що ти – людина?* Василя Симоненка.

Ти знаєш, що ти – людина?
Ти знаєш про це чи ні?
Усмішка твоя – єдина,
Мука твоя – єдина,
Очі твої – одні.

Більше тебе не буде.
Завтра на цій землі
Інші ходитимуть люди,
Інші кохатимуть люди –
Добрі, ласкаві й злі.

Сьогодні усе для тебе –
Озера, гаї, степи.
І жити спішити треба,
Кохати спішити треба –
Гляди ж не проспи!

Бо ти на землі – людина,
І хочеш того чи ні –
Усмішка твоя – єдина,
Мука твоя – єдина,
Очі твої – одні.

www.ukrlib.com.ua

Завдання 9.1. (0–1)

Поясни, яку функцію у творі виконують повтори?

9.1

0–1

.....

.....

.....

9.2

Завдання 9.2. (0–2)

0–1–2

Закінчи речення. Зазнач правильну відповідь з-поміж варіантів А–Г та обґрунтуй свій вибір.

Вірш Василя Симоненка *Ти знаєш, що ти – людина?* належить до

- А. пейзажної лірики.
- Б. філософської лірики.
- В. громадянської лірики.
- Г. інтимної лірики.

Обґрунтування:

.....

.....

Завдання 10. (0–1)

Прочитай уривок із твору *Камінний хрест* Василя Стефаника.

Іван задумався. На його тварі малювався якийсь стид.

– Ви старому не дивуйтеся та не смійтеся з діда. Мені самому гей устид вам це казати, але здає ми си, що би-м гріх мав, якби-м цього вам не сказав. Ви знаєте, що я собі на своїм горбі хресток камінний поклав. Гірко-м віз і гірко-м го наверх вісаджував, але-м поклав. Такий тежкий, що горб го не скине, мусить го на собі тримати так, як мене тримав.

www.ukrlib.com.ua

10.

У контексті наведеного уривка та цілого твору *Камінний хрест* Василя Стефаника поясни, що означає камінний хрест у заголовку твору.

0–1

.....

.....

.....

.....

Завдання 11. (0–1)

Прочитай уривок із твору *Intermezzo* Михайла Коцюбинського.

А коли все отее сталось, так просто і непомітно, я не почув тиші: її глушили чужі голоси, дрібні, непотрібні слова, як тріски і солома на весняних потоках...

...Одна знайома дама п'ятнадцять літ слабувала на серце... трах-тарах-тах... трах-тарах;тах... Дивізія наша стояла тоді... трах-тарах-тах... Ви куди ідете?.. Прошу білети... трах-тарах-тах... трах-тарах-тах...

Якийсь зелений хаос крутився круг мене і хапав бричку за всі колеса, а неба тут було так багато, що очі тонули в нім, як в морі, та шукали, за що б зачепитись. І були безпомічні.

www.ukrlib.com.ua

У контексті наведеного уривка та цілого твору *Intermezzo* Михайла Коцюбинського доведи, що новела написана в стилі імпресіонізму.

11.

0–1

.....

.....

.....

.....

Завдання 12. (0–1)

Прочитай вірш *Contra spem spero!* Лесі Українки.

Гетьте, думи, ви хмари осінні!
То ж тепера весна золота!
Чи то так у жалю, в голосінні
Проминуть молодії літа?

Ні, я хочу крізь сльози сміятись,
Серед лиха співати пісні,
Без надії таки сподіватись,
Жити хочу! Геть, думи сумні!

Я на вбогім сумнім перелозі
Буду сіять барвисті квітки,
Буду сіять квітки на морозі,
Буду лить на них сльози гіркі.

І від сліз тих гарячих розтане
Та кора льодовая, міцна,
Може, квіти зійдуть – і настане
Ще й для мене весела весна.

Я на гору круту крем'яную
Буду камінь важкий підіймать
І, несучи вагу ту страшную,
Буду пісню веселу співать.

В довгу, темную нічку невидну
Не стулю ні на хвильку очей –
Все шукатиму зірку провідну,
Ясну владарку темних ночей.

Так! я буду крізь сльози сміятись,
Серед лиха співати пісні,
Без надії таки сподіватись,
Буду жити! Геть, думи сумні!

www.osvita.ua

12.

0–1

Подай дві характерні риси ліричного суб'єкта вірша *Contra Spem Spero!* Лесі Українки.

.....

.....

.....

Завдання 13. (0–1)

Прочитай уривок із твору.

Третьої днини по їх приїзді знявся в однім з шатрів гамір, що не втихомирявся два дні. Якраз третьої ночі по їх приїзді привела молода Мавра, жінка теперішнього провідника циганів на ім'я Раду, на світ сина. Батько, побачивши, що дитина напрочуд біла вдалася, накинувся на нещасливу матір з лайкою, погрозою і бійкою за зраду. Стара мати нещасної, задля свого віку відповідно до звичаю найбільше шанована між циганами, хоронила її диким криком і лайкою, кидаючись вихром між нею та Раду, коли тим часом цигани-чоловіки ставали чи не всі по стороні зраженого мужа-старшини: обезчестила цілу громаду чистої циганської крові вже першим сином, бодай би до рання не дочекала – гомоніли і проклинали водно за роз'яреним батьком і проводирем, що кипів з обиди і жажди за помстою, погрожуючи заєдно п'ястуком між циганами, котрі, зібравшись коло шатра проступниці, повторяли, мов з одних уст, слова свого старшини: «Вже першим сином!..»

www.ukrlib.com.ua

13.

0–1

Запиши прізвище автора та заголовок твору, уривок із якого наведено вище.

Автор: Заголовок:

Część 3. Wypracowanie

Завдання 14. (0–30)

Вибери **одну** з наведених нижче тем і напиши твір.

- У творі розглянь запропоновану в темі **проблему**. Вислови **свою думку** й **обґрунтуй** її.
- У своїх міркуваннях наведи **аргументи** на основі **літературного твору**, зазначеного в темі, а також **іншого твору української літератури**.
- Твоя робота повинна налічувати щонайменше **250 слів**.
- Номер вибраної теми впиши в зазначену клітинку.
- Напиши твір у відведеному місці. Не пиши на полях.
- Напиши твір українською мовою.

Тема 1.

У чому полягає сила поетичного слова? Дай відповідь на запитання на основі вірша *Розкладання* Любові Якимчук та вибраного твору української літератури.

Любов Якимчук

Розкладання

на східному фронті без змін
скільки можна без змін?
метал перед смертю стає гарячим
а люди від нього холодними

не кажіть мені про якийсь там Луганськ
він давно лише ганськ
лу зрівняли з асфальтом червоним
мої друзі в заручниках –
і до нецька мені не дістатися
щоби витягти із підвалів, завалів та з-під валів

а ви пишете вірші, красиві, як вишиванка
ви пишете вірші ідеально гладенькі
високу поезію золоту
про війну не буває поезії
про війну є лише розкладання
лише літери
і всі вони – rrr

Первомайськ розбомбили на перво і майськ –
безкінечно маятись наче вперше
знову там скінчилась війна
але мир так і не починався

а де бальцево?
де моє бальцево?
там більше не родиться Сосюра

уже більше ніхто з людей не родиться
я дивлюся на колообрій
він трикутний, трикутний
і поле соняхів опустило голови
вони стали чорні й сухі, як і я
вже страшенно стара
і я більше не Люба
лише ба

www.ukrlib.com.ua

Тема 2.

**Яке значення для людини може мати праця? Розглянь питання на прикладі
вибраного твору зі списку обов'язкової літератури та іншого твору української
літератури.**

Tabele wypełnia egzaminator!

		<i>Jeżeli 0 pkt – wskaż powód.</i>		
1.	Spełnienie formalnych warunków polecenia	0	1	
				<i>Brak lektury obowiązkowej.</i> <i>Nie dotyczy problemu.</i> <i>Nie jest wypowiedzią argumentacyjną.</i>

2.	Kompetencje literackie i kulturowe	0	1	2	3	4	5	6	<i>Liczba błędów rzeczowych</i>	OGÓŁEM kl i k
		7	8	9	10	11	12			

3a	Struktura wypowiedzi	0	1	2	3
		G	F	E	C

3b	Spójność wypowiedzi	<i>Liczba błędów w spójności</i>			
			0	1	2

3c	Styl wypowiedzi	0	1
-----------	------------------------	----------	----------

4a	Zakres i poprawność środków językowych	<i>Liczba błędów językowych</i>																				
		0	1	2	3	4	5	6														
		1 2 3 2 3 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 1	1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 1	1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 1	1 2 3 1 2 3 1 2 1	1 2 3 1 2 1	1 2 1	1														
		G	F	E	G	F	G	F	E	D	E	D	C	D	C	B	C	B	A	B	A	A

4b	Poprawność ortograficzna	<i>Liczba błędów ortograficznych</i>		
			0	1

4c	Poprawność interpunkcyjna	<i>Liczba błędów interpunkcyjnych</i>		
			0	1

Łączna liczba punktów:

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

JEZYK UKRAIŃSKI

Poziom podstawowy
Formuła 2023

JEZYK UKRAIŃSKI

Poziom podstawowy
Formuła 2023

JEZYK UKRAIŃSKI

Poziom podstawowy
Formuła 2023

